

FOLYÓIRAT A CSEH KULTÚRA BARÁTAINAK

Bohemia

PŘÁTELSKÝ KRUH   BARÁTI KÖR

A 25 éves
Bohemia
Baráti Kör
emlékkönyve
1993–2018

2018. december **KÜLÖNKIADÁS** XXV. évfolyam 5. szám

Bohemia kavalkád II. 2018

A Bohemia Baráti Kör 25. születésnapja

Juraj Chmiel,
cseh nagykövét
köszöntője

Mladen Andrić
horvát nagykövét és
cseh honfitársai
Lipovljaniból:
Věra Ožogová
és Milan Kadliček

Ünnepi gyertya-oltogatók:

Pavel Doležal,
Dagmar Takácsová,
a Kassai Cseh Szövetségtől

Milan Šimko konzul,
Lucie Orbók, Cseh Centrum-igazgató,
Juraj Chmiel nagykövét

Lőrincz Zsuzsa és Papp Imre
a prágai magyar szervezettől
(CSMMSZ)

A Bohemia BK grémiumából

Cseh táncgyűttes a horvátországi Lipovljaniból

TARTALOM

ELŐZMÉNY	1
ALAPADATOK	2
ALAPÍTÁS	3
SZERVEZET	4
TAGSÁG, TÁMOGATÓK, PARTNEREK	5
ELISMERÉSEK	6
AZ EGYESÜLET CÉLJA	7
TEVÉKENYSÉG	8
Utazások	9
Prágai barangolások	9
Cseh tájakon	12
Külföldi cseheknél	15
Strakonice	16
Vízitúrák	18
Kulturális programok	24
Kiállítások	24
Koncertek	26
Prágai bemutatkozások	28
Hivatalos találkozók	29
Együttműködés	30
Kötetlen programok	32
Bálok	32
Szülinapok	36
Szalonok	40
Karácsonyok	42
FOLYÓIRAT	43
KÖNYVKIADÁS	46
CSEH NYELVTANULÁS	50
KAPCSOLATTARTÁS	52
IMPRESSZUM	52
BARÁTAINK KÖSZÖNTŐI	53
Bohemia egy krajan életében (Miloš Vnuk)	53
Én és a Bohemia (Bakos István)	53
A véletlen szerepe... (Havasi Béla)	54
Egy vízitúrázó szemével (Kiss Gyöngyi)	55
Bohemia-alkotás: Prága házjegyei (Holka László)	56
Drazí a milí přátelé... (Jaroslav Šonský)	57
Milá Bohemie (Martina Fialková)	57
ČESKÉ RESUMÉ	60
MELLÉKLET: Amicusszal Bohemiába – Polgár László paródiái az egyesület életéről	

ELŐZMÉNY

„Bűnbe esik a gondolat, szervezet lesz belőle”

– idézet Huszti Kálmán tanár úrtól az Amicus egyesület megalakulásakor, melyet a Szlovák és Cseh Kultúra Magyar Barátai alapítottak 1988-ban.
„ŐSANYA” KEZDEMÉNYEZŐ: Goldmann Ilona.
Csehország és Szlovákia szétválása, a Cseh Köztársaság létrejötte után, 1993-ban az Amicus cseh „félköréből” Bohemia Baráti Kör alakult.
„ŐSAPA” KEZDEMÉNYEZŐ: Zachár Ottó.

Bohemia Baráti Kör

Bohemia Csehország régi latin neve. A cseh kultúra magyarországi barátainak egyesülete, mint független bejegyzett civil társaság, ezt a nevet választotta magának. Aki csatlakozik, megtudhatja, hogy a BOHEMIA név anno csak a Cseh Királyságot, azaz a mai Csehország középső és nyugati, nagyobb területét fedte le, a keleti részt alkotó Morvaország és Szilézia a királyság saját törvényhozással rendelkező társult tartományai voltak. Mit jelent a Bohemia, honnan ered a bohém szó? Sok más kérdésre is fény derül programjainkon. 25 éves emlékkönyvünk ezekből nyújt ízelítőt a folytatáshoz.

ALAKULT: 1993. június 3., Budapest, Steffl Söröző

– ma: Bem Söröző

SZÉKHELY/TÖRZSHELY ÉS EGYESÜLETI ÓRÁK:

Bem Söröző, H-1027 Budapest, Bem rkp. 49.

(tel.: +36-1-212-5738, www.bemSOROZO.hu)

minden szerda este 18–20 h

E-MAILCÍM: bkgremium@googlegroups.com;

93bohemiabk@gmail.com

HONLAP: www.bohemiabk.hu

CÉGBEJEGYZÉS:

Főv. Bíróság, 9. Pk. 60941/1993/1. 5358 sorsz.

NYILVÁNTARTÁSI SZÁM: 01-02-0005358

ADÓSZÁM: 18049866-1-41

SZÁMLASZÁM: K&H Bank

10400205-02001478-00000000

1067 Budapest, Teréz krt. 1. sz. alatti fiók

Fővárosi Törvényszék
14.Pk.60.941/1993/8.

Végzés:

A Fővárosi Törvényszék a Bohémia Baráti Kör ügyében megállapítja, hogy a 2016. december 14. napján meghozott 7. sorszámu végzése 2017. január 7. napján jogerőre emelkedett. (Pp.230/A.§.)

Budapest, 2017. január 31.

dr. Mikó Sándor s.k.
bírószági titkár

A kiadmány nyiteltett.

9.Pk.60941/1993/1.

V E G Z É S :

A Fővárosi Bíróság a Bohémia Baráti Kör szervezetet az 1909. évi II.tv.15.§./1/ bek.alapján 5358 sorszám alatt a társadalmi szervezetek nyilvántartásába vette.

A szervezet székhelye: 1027 Budapest, Bem rakpart 49.

Működési köre: k u l t u r á l i s

A képviselő neve : Zachár Ottó 1144 Bp.Csertő u.18.III.78.

Ez ellen a végzés ellen a kézhezvételtől számított 15 nap alatt fellebbezésnek van helye.

B u d a p e s t , 1993. augusztus 10.

Dr. Fülöpsei Márta s.k.
bíró

K. Fülöpsei Márta s.k.
bíró

A megerősítő Fővárosi
Törvényszéki végzés,
2017

Bohemia
baráti kör

MEGHÍVÓ

Kedves Barátaink, értesítünk Benneteket, hogy a

Bohemia
baráti kör

megalakítását előkészítő bizottság

1993. jún. 3-án (csütörtök) 18^h-ra
meghirdeti az egyesület alakuló közgyűlését, amelyre
szíves szeretettel meghívunk.

Helyszín: STEFFL söröző, 1027 Bp. Bem rakpart 49.

Programunkat a következőképpen tervezzük:

érkezés, üdvözlés, sörök, üdítők stb. rendelése kb 18^h-ig

alakuló közgyűlés: az alapszabály elfogadása,
vezetőség választás kb 18^h-ig

Végül: szabad foglalkozás
szabaddal
kinek-kinek kedve, ideje, bukszája szerint

Kérünk Benneteket, hogy a mellékelt alapszabály tervezetéről
alkotói véleményeket, valamint egyéb elképzeléseket az
alakuló ülésen tegyék közzé.

Bp. 1993. máj 21.

A Bohemia
baráti kör megalakítását előkészítő bizottság.

Kocsis Péter Kürti István

Meghívó az alapító
közgyűlésre, 1993

Fővárosi Bíróság

Helyben

Tisztelt Fővárosi Bíróság!

A "Bohemia barátikör" folyó évi június 3.-i közgyűlésén hozott határozata szerint egyesületté alakul.

Tisztelettel kérjük, hogy az egyesületet bejegyezni szíveskedjenek.

Alulírottak büntetőjogi felelősségünk tudatában kijelentjük, hogy magyar állampolgárok vagyunk és semmiféle bírósági eljárás alatt nem állunk.

Budapest, 1993. június 03.

NÉV	LAKCÍM	SZEMÉLYI SZÁM
1. Kocsis Péter	Bp. 1095. Liliom u. 12. 2/6	1650117201
2. Kürti István	Bp. 1144. Csertő u. 18/III.78	1871050361
3. Szalai Erzsébet	Bp. 1095. Liliom u. 12. 2/6	25007272489
4. Simonné Csepregi Zsuzsa	Bp. 1125. Károlyi u. 10.	24308067273
5. Goldmann Ilona	Bp. 1036. Halas u. 68	24302155110
6. Molnár Éva	Bp. 1042. Deák u. 4-6.	24711244871
7. Polgár László	1116 Bp. Károlyi u. 4. III/9	15510120329
8. Simonné Csepregi Zsuzsa	1156 Bp. Károlyi u. 4. III/9	25405245196
9. Simonné Csepregi Zsuzsa	Bp. 1083. U. 1. n. 10. III/4.	2310306413
10. Szilágyi Szabina	1065 Bp. Rózsa u. 1.	AE 47 2533

A bejegyzési kérelem, 1993

1993. június 3.

Az alakuló közgyűlésen jelen volt: 38 fő.

A BEJEGYZÉSI KÉRELMEZŐ ALAPÍTÓK:

Zachár Ottó, Kocsis Péter, Goldmann Ilona,
Molnár Éva, Polgár László, Szalai Erzsébet,
Simonné Csepregi Zsuzsa, Csanádi Emese,
Simándi Katalin, Szilágyi Szabina.

VEZETŐSÉG 1993-tól 2016. március 29-ig:

Zachár Ottó elnök (utazások)
(1998-ig társelnök: Kocsis Péter)
Goldmann Ilona (tagság, posta)
Molnár Éva
(krónika, újság, hírlevelezés, tagnyilvántartás)
Polgár László (újság, könyvkiadás)
Jónás Gábor (könyvelés 2005 óta,
elődei: Szalai Erzsébet, Demeter Erzsébet, Lock Mária)

ELNÖKSÉG 2016. március 29. óta

(jogerőre emelve: 2017. január 7-én):

Szabó Gábor elnök
Goldmann Ilona
Jónás Gábor
Mudrák Gabriella
Polgár László
Szalai Erzsébet
Vetula Eszter

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG 2016. március 29. óta:

Zachár Ottó – örökös tiszteletbeli elnök
Molnár Éva
Molnár Klára

Grémium 2017 óta

ZACHÁR OTTÓ

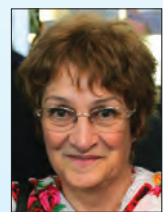
okl. gépészmérnök, Cseh- és Morvaország, illetve közép-európai környezete alapos ismerője, eziránti érdeklődésből, szerelemből szerzett cseh nyelvtudással, műkedvelő történész, régi cseh képeslapok, metszetek, térképek szenvedélyes gyűjtője, a volt Amicus egyik alapítója, illetve a Bohemia BK alapító elnöke, 2017 óta örökös tb. elnöke, felügyelő bizottsági elnöke is, honismereti utazás- és vizitúra-szervezője, művészi fotográfusa és kiállítója, állandó cikkírója.

SZABÓ GÁBOR

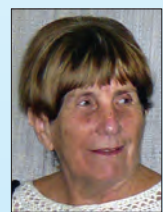
okl. villamosmérnök, gyalogos és magashegyi túravezető a Kinizsi Természetbarát Egyesületben, a cseh és szlovák tájak – történeti háttérrel együtt – szinte otthonai az ott szerzett nyelvtudása és ismeretei révén (pozsonyi kisdíák, prágai egyetemista), a Bohemia BK új elnöke, túrák szervezője és vezetője.

MOLNÁR ÉVA

újságíró, szerkesztő, fordító, a volt MTI volt munkatársa, budapesti cseh nyelvtanfolyamok és nyári egyetem hallgatója, majd hobbiból az ELTE végzett bohémistája, Amicus- és Bohemia Kör-alapító, szervező, vezetőségi levelező „motor” és közvetítő a cseh–magyar kulturális kapcsolatokban, 2017 óta felügyelő bizottsági tagként is, a Bohemia folyóirat és kiadványok cikkírója, szerkesztője, fordítója és menedzsere.

GOLDMANN ILONA

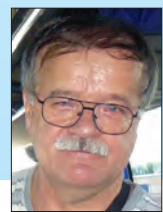
tanítónő, volt szociális munkás, a Ceredi Festőkör tagja, a budapesti cseh nyelvtanfolyamok és nyári iskolák hallgatója, cseh–magyar baráti egyesületalapítás ötletgazdája, a volt Amicus és a Bohemia BK egyik alapítója, vezetőségi, majd elnökségi tagja és állandó háttér-segítője, támasza.

POLGÁR LÁSZLÓ

könyvkereskedő, a budapesti cseh nyelvtanfolyamok hallgatója és „vidám fiainak” egyike, ki azóta is a bohém cseh kapcsolatok ápolása révén tökéletesített cseh nyelvtudásával a volt Amicus és a Bohemia BK alapítója, vezetőségi, majd elnökségi tagja, Švejk színeiben tréfás krónikáirója, irodalmi vénával megáldott állandó szerzője, volt kiadója (Korma) és honlapozója, a Bohemia-folyóirat alapító szerkesztő-tördelője sok éven át, fordítója és száguldó riportere.

JÓNÁS GÁBOR

könyvelő magánzó, rokoni kapcsolatok révén szorgos Bohemia-utazó és fotográfus, majd 2017 óta hivatalosan is megválasztott elnökségi tagként a kör pénzügyi szakértője-kezelője, kulcsembere.

MUDRÁK GABRIELLA

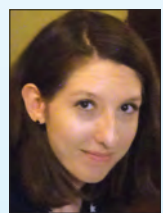
becenevén „Öcsike” hobbi fotósként csatlakozva a baráti kör eseményeinek megörökítője, dokumentálója, fotóalbumainak kezelője a honlapon, Facebookon, és állatkerti önkéntes munkája mellett szívesen vállalja túrák, rendezvények „örmesterkedését”.

SZALAI ERZSÉBET

volt fényképész, szociális munkás, önkéntes műkedvelő színjátész, az Amicus- és a Bohemia Kör alapítója, kezdetben pénzügyi kezelője, háttérmunkák készséges segítője.

VETULA ESZTER

családi érdeklődés révén szinte gyerekkorától Amicus- és Bohemia-tagként felnőve, cseh kulturális vonzalmából cseh nyári iskolán és náchodi önkéntesként, a Cseh Centrum volt gyakornokaként a nyelvtanulással is kacérkodva informatikai háttérmunkákba, pályázati figyelésbe, -kitöltésbe és más hivatalos ügyintézésbe, sőt cikkírásba kapcsolódott be.

MOLNÁR KLÁRA

a Színháztörténeti Intézet és lexikon volt munkatársa, Bohemia-utazó, énekes fellépőnk, a Bohemia-folyóirat lelkes korrekto-ra, 2017-től a Felügyelő Bizottság tagja. († 2018. október 22.)

A grémium krajan (honfitárs) tagjai:

KAPOSVÁRI ZDENKA

Morvaországból származván anno Németországban keresztül Magyarországon kötött ki férje oldalán, magyar–német két tannyelvű iskolában tanít, Bohemia-multságaink bájos cseh–magyar gazdasszonya, sokoldalú műsorvezetője, segítője.

VNUK MILOŠ

Csehországban kitanult rádióműszerész, ifjú korától František Ringo Čech énekes-zeneész barátja, magyar lány után csábult át Magyarországra, kivel családot alapítván itt is maradt – majd közös cseh konyhájuk receptjeit magyarul megosztották a Bohemia BK révén, melyhez csatlakozva és megövegyülve is a cseh–magyar–szlovák baráti kapcsolatok állandó, aktív szószólója, ahol csak lehet.

A Bohemia Baráti Kör támogatói, partnerei, pártolói és baráti kapcsolatai.

tagdíjat fizetők

Cseh Köztársaság budapesti nagykövetsége

Cseh Köztársaság Külügyminisztériuma

Cseh Centrum Budapest

Prágai Magyar Intézet

Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetsége (CSMMSZ)

Sdružení Amicus (Cseh–magyar megértés egyesülete, Prága 1993–2003)

Český dialog (folyóirat külföldi cseheknek)

České kořeny (Cseh Gyökerek egyesület külföldi csehek számára)

Mezinárodní český klub (Nemzetközi Cseh Klub)

Český svaz v Koticích (Kassai Csehek Egyesülete)

Révkomáromi Limes Galéria

Česká beseda v Lipovlanech (Horvátországból)

Ozvena Budapesti Szlovák Kórus

Prágai Sörlovagok

Švejk Társaság

Csehország, nem csak Prága! (blogspot)

Tandem Grafikai Stúdió és Kiadó

Te-Art-Rum Bt. és Kiadó

Serteperte (blog)

SZJA 1 %-át felajánlók

szimpatizánsok és még sokan mások itthonról és külföldről

Taglétszám

A tagok többsége magyar nemzetiségű (90 %), de vannak köztük Magyarországon, illetve a környező országokban élő csehek (krajanok) is.

Az évi tagdíjat fizető létszám 1993 óta 38 főről több száz főre emelkedett (rekordlétszám: 438 fizető tag volt 2002-ben és 2004-ben), az utóbbi öt évben 260 fő körül mozog. 25 év alatt mintegy 2400 fő csatlakozott az egyesülethez legalább egyszer.

TISZTELETBELI TAGJAI

Bambasová, Helena (budapesti cseh nagykövet 2010–2014 között)

Fialková, Martina (prágai újságíró, a Český dialog volt munkatársa, az újonnan alapított České kořeny egyesület lelke)

Doležal, Pavel (a Szlovákiai Cseh Egyesület elnöke)

Gál Jenő (Prágában élő magyar irodalomtörténész, a Károly Egyetem oktatója, a budapesti Cseh Centrum igazgatója 2003–2009 között)

Hašek, Richard (Jaroslav Hašek cseh író professzionális unokája)

Kokes János (Prágában élő újságíró, az MTI tudósítója, a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetsége Prágai Tükör című folyóiratának főszerkesztője)

Knížek, Mirko (a Česká beseda vezetője a horvátországi Lipovljaniban 2017-ig)

Pepník, Milan (budapesti cseh konzul, nagykövetségi tanácsos 2011–2015 között)

Pytlík, Radko (cseh író, irodalomtörténész és haškológus)

Strážovská, Eva (az MČK és a Český dialog alapítója és vezetője)

Takácsová, Dagmar (a Kassai cseh Egyesület alapítója és elnöke)

ITTHON

G. Kovács László (művelődéstörténész, cseh és szlovák nyelvi tolmács, műfordító, a Bohemia folyóirat állandó munkatársa)

Veres Ágnes (a Bohemia folyóirat grafikai küllemének megtervezője, nyomdai előkészítésének betanítója és tökéletesítője, több évig tipográfusa)

Holka László (bohémista, a Prágai házjegyek című Bohemia-termék szerzője)

Gyulai Líviusz (grafikusművész, animációs filmrendező, a Nemzet Művésze, a Bohemia-könyvek, folyóiratoldalak önzetlen és szellemes illusztrátora)

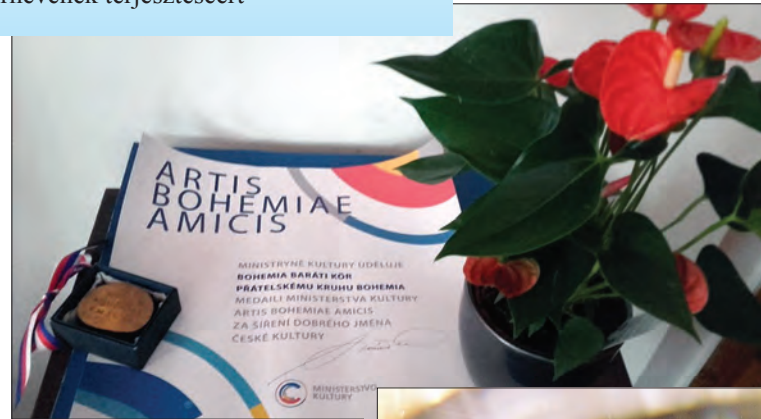
Vennes Emmy (színművész, Bohemia-rendezvények alkalmi előadója, férjével, Gyulai Líviusszal együtt a baráti Te-Art-Rum Kiadó ügyvezetője)

Gratias Agit 2003

A cseh külügyminiszter díja
a Cseh Köztársaság jó hírnevének terjesztéséért

**Artis Bohemiae Amicis
2013**

A Cseh Kulturális Minisztérium díja
a cseh kultúra hírnevének terjesztéséért

**Alapszabályban
rögzítve**

Hídként összekötni két partot, s a magunk szerény eszközeivel átjárhatóvá tenni a távolságot két nép, két kultúra, Prága és Budapest között, a kölcsönös értékek megismertetése a közép-európai régióban, az eziránt érdeklődők összefogása. – 1993. július 3-án és 2016. szeptember 21-én megerősítve a közgyűlések által.

Utazások

ISMERETTERJESZTŐ, TEMATIKUS KIRÁNDULÁSOK
 Zachár Ottó barátunk szervezésében és egyéni vezetésével Csehországba tájegységenként vagy általában híres történelmi vagy kulturális személyiség – a többi között Švejk, Hrabal, Mácha, Hašek, Lada, Kafka, Mucha (2x), Martinů, Smetana, Dvořák, Čapek fivérek, Jagellók (3x), Mozart, Kupka, Corvin Mátyás (Bautzenig), J. K. Tyl, Jan Hus (Konstanzig), M. Aleš, Comenius (Naardenig), Božena Němcová – nyomában európai kitekintéssel, párhuzamos történelemórákkal akár Spanyolországig, Franciaországig, Olaszországig, a Baltikumig, Lengyelországig, Romániáig és Albániáig...
 2017 óta Szabó Gábor új elnök bekapcsolódásával folytatódik a sorozat.
 3–6 KIRÁNDULÁS ÉVENKÉNT, alkalmanként 20–40–50–70 résztvevővel.
 BARÁTI LÁTOGATÁSOK A SZOMSZÉD ORSZÁGOKBAN ÉLŐ CSEHEKNÉL ÉS SZERVEZETEIKNÉL: 1999 Kassa, 2008 Horvátország, Szlovénia, 2009 és 2016 Románia: Bánát, 2011 Ukrajna: Kárpátalja, 2018 Horvátország, Bosznia-Hercegovina, Albánia.
 CSEH BARÁTOK LÁTOGATÁSA BUDAPESTEN: 2007 Prágából (MČK-Český Dialog), 2008, 2018 Horvátországból (Lipovljani), 2009 Bánátból, 2013 Szlovákiából.
 TÚRANYARALÁS (10x) 1999–2010 között, (2x) 2017–2018-ban Szabó Gáborral.
 STRAKONICEI DUDÁSFESTIVÁLOK ÁLLANDÓ LÁTOGATÁSA (12x) magyar dudásokkal 1993–2018 között.
 25 ÉV ALATT ÖSSZESEN: több mint 135 nagyobb kirándulás (ebből: 25 tematikus) sok-sok helyszínen.
 RÉSZTVEVŐK SZÁMA ÖSSZESEN: mintegy 5900 fő, többen többször is, kb. 229 000 km-t megtéve kb. 1064 nap alatt, és a vízitúrákat még nem is számoltuk...

Zachár Ottó mívés túrapapírjai

Prágai barangolások

1995 Jan Hrubý karikatúrát rajzol rólunk egy sörözőben

1995 A Týn-templom duplázva az Óváros téren

1997 A Szent Vítus-katedrális előtt

Prágai barangolások

2015 A Kampa Múzeum

2012 Olbram Zoubek szobrásznál

2016 Az Arany Tigris söröző előtt...

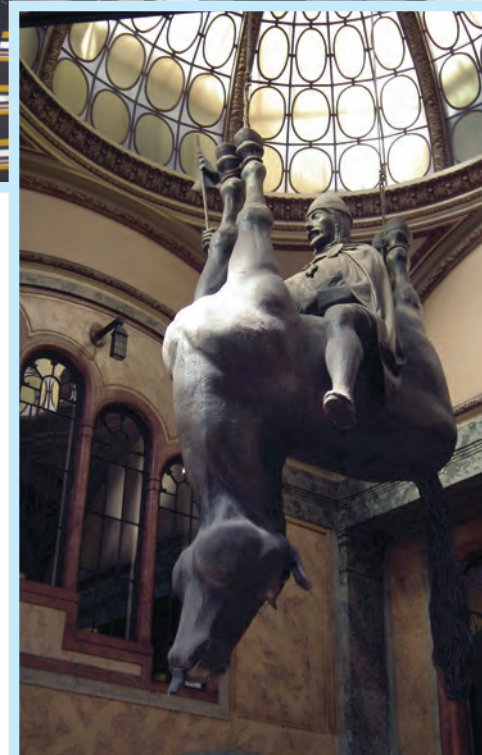
2016 ...és ebéd közben Hraballal

2017 A prágai Magyar Intézetben: Kelemen Gertrud igazgató, Gál Jenő és Martina Fialková barátaink

2017 A CSMMSZ-nél, Farkas Éva titkár

2018 David Černý Szent Vencel-szobra és mobil Kafka-feje

1993 Sloup

Cseh tájakon

1999 Polná, sörgyár

2000
(Régi) Magyarország falu
a Pardubicei járásban

1998 Říp hegyén

1995 Velká Amerika

2001 Kamenický Šenov,
Panská skála

2002 Sněžka hegycsúcs lengyel oldalán

1999
Hrabal nyomában,
Prága, Na Hrázi u. 24.

Cseh tájakon

2009
Bohuslav Martinů
zeneszerző sírjánál,
Polička

2012 A Soos mocsárban

2015
Kolíni
anziksz

2017 Királyok lovaglása, Vlčnov

2018 A sloupi kilátóban

Külföldi cseheknel

2006
Keresztek hegyén,
Jagellók nyomában,
Litvánia

2008 Daruváron,
a horvátországi cseheknel

2009 Vlasta Lazuvál (jobbra),
a temesvári rádió cseh–szlovák
szerkesztőjével, Románia

2016
Svatá Helena,
bánáti cseh falu
határában, Románia

Strakonicei Nemzetközi Dudásfesztiválok

2014 Zachár Ottó
egyik forgatókönyve

2005 Karakas Zoltán
és a Magyar Dudazenekar
a városi felvonuláson

2016 2016
Czigány Tamás
táncos-dudás

2016
Adorján István
dudás

2016 Dudás lányok
Spanyolországból

2016
Magyar táncbemutató
a fesztiválszínpadon

2016
Bese Botond
és tanítványai

2016 Skótok,
a dudásfesztivál
„nagygyúí”

Vízitúrák és a vodák-élet szépségei

évenként Zachár Ottó, mint a csehországi magyar vízitúrák „atyja” szervezésében hat cseh folyón felváltva: *Moldva, Lužnice, Otava, Sázava, Berounka, Ohře*. 25 év alatt 25 vízitúra – minden második (páratlan) évben a Moldván – és 4 vízitúra az Amicus-időkből (1989–1992), átlagosan 50–70 résztvevővel minden korosztályból.

1993 Az első BKK-vízitúra programlevele és egyedi grafikája Zachár Ottó fővodáktól (a vízitúrás trikón is)

LUŽNICE - VLTAVA - OTAVA

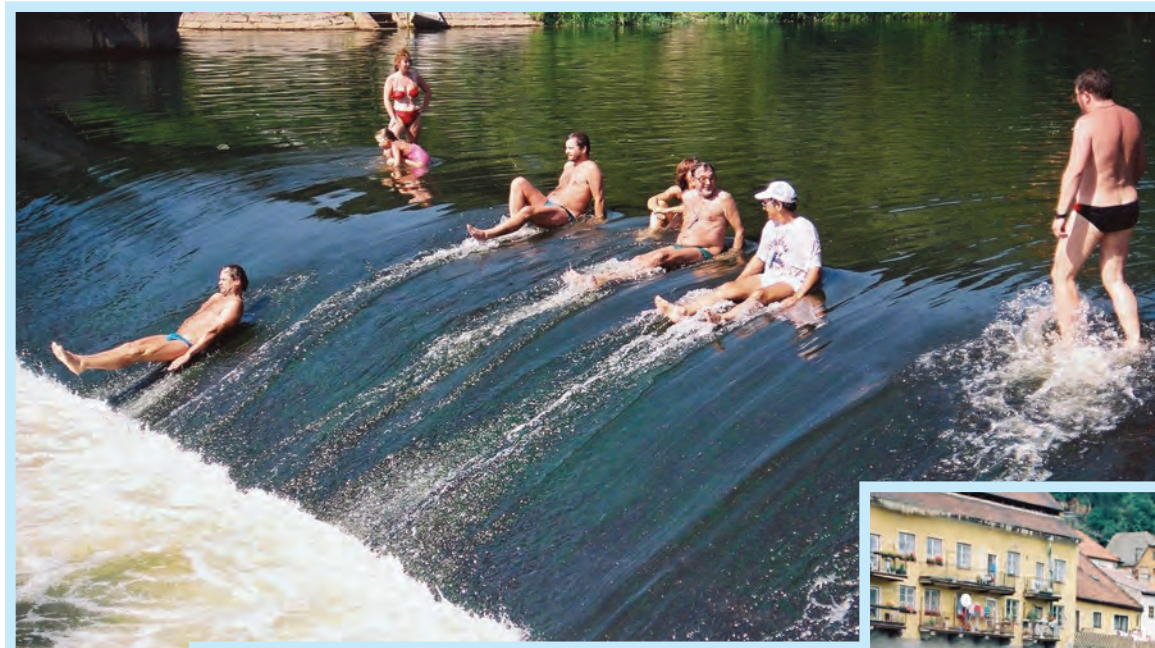
1993 VII. 15-27

A rövidített utasítás az előkészítéshez:

- Kampinghelyekről: egyenlő távolságra, általában legjobban a víz mellett, de nem túl közel, vagy a víz felé.
- Vízvesztés: a vízvesztés elkerülése érdekében a vízvesztés elkerülése érdekében a vízvesztés elkerülése érdekében...
- Éjszakai táplálkozás: a táplálkozás elkerülése érdekében a táplálkozás elkerülése érdekében...

Programterv a következő napokra:

1. nap	2. nap	3. nap	4. nap	5. nap	6. nap	7. nap	8. nap	9. nap	10. nap
1. nap	2. nap	3. nap	4. nap	5. nap	6. nap	7. nap	8. nap	9. nap	10. nap

1994 Ohře

1995 Moldva, Český Krumlov

1996 Sázava, legrégebbi vodákok: Németh Pisti és Wehofer Rezső

1993 A Lužnice és a Moldva között

1998 Berounka, először

1999
Moldva,
Rožmberk

2001
Moldva, Julsi
és az ázó-fázók
a krumlovi
kempingben

2008
Otava, Anička
Révkomáromból

2009 Moldva,
Český Krumlov-i kempingben

2010 Sázava, legények a gáton

2014
Ohře,
borulás
a javából

2011 Moldva,
szomjoltás

2014 Ohře,
hurra, megúsztuk!

2015 Moldva, Fővodák és „legénysége”, illetve egy sellő-jelenség

2016 Berounka, harmadszor

2017 Moldva, Český Krumlovnál

Kulturális rendezvények

a Bohemia Baráti Kör kezdeményezésére, közvetítésével, szervezésében, támogatásával nemcsak Bohémiasoknak, 25 év alatt számtalan alkalommal!

Kiállítások

Bohemia-tagok munkáiból önálló szervezésben, felkérésre, a Cseh Nagykövetséggel és a Cseh Centrummal együttműködve itthon és a környező országokban:

Zachár Ottó fotó-, képeslap-, régi térkép-, metszet-kiállításai: Szlovákia (Kassa, Királyhelmec, Révkomárom 2000, 2012, 2016, 2017), Csehország (Tábor, Strakonice 2005, Prága 1995, 2009), Románia (Bukarest 2009), itthon: Cseh Centrum (1999, 2003, 2004, 2011) + a cseh szalonban évenként + számtalan budapesti és vidéki rendezvényen, legutóbb 2018-ban gyűjteményi életmű-kiállítás Budapesten, a Dover Házban és a Cseh Nagykövetségen.

Gyulai Líviusz grafikusművész, animációs filmrendező, a Nemzet Művésze kiállításai: Szlovákia (Révkomárom 2002, Párkány, Dunaszerdahely 2003, Búcs 2005, Kassa 2014), Csehország (Prága 2003, 2005, Slavonice 2004, Tábor 2006, Litomyšl 2008, Brno 2009), itthon: Cseh Centrum 2004 + számtalan budapesti és vidéki helyszínen.

Goldmann Ilona festménykiállításai: Szlovákia (Losonc 2010, Révkomárom 2014, 2017), Pécs, Szombathely, Tata, Mohács, Budapest (Prága Kávéház, Ferdinánd Söröző, művelődési házak, galériák), + ajándék képek Richard Pražák professzor nagykövet úrnak, Lukács László, Léderer Betty, Milan Peprník képviselői munkatársaknak.

Mudrák Gabriella állat- és természetbarát fotókiállításai Budapesten.

A 2009. ÉVI BUDAPESTI TAVASZI FESZTIVÁLON (BTF) a Cseh Centrum és Csehország EU-elnökségének égíse alatt

Alfons Mucha (1860–1939) cseh festő és grafikus reprezentatív kiállítása a brnói Morva Galéria anyagából a Szépművészeti Múzeumban, ahová 75 ezer néző látogatott el 2009 tavaszán.

Bohuslav Martinů (1870–1959) cseh zeneszerzőt bemutató kiállítás a Művészetek Palotájában, a prágai Martinů Intézettel együttműködésben a 2009. évi Budapesti Tavasz Fesztiválon.

Budapesti Tavasz Fesztivál 2009
Mucha-kiállítás a Szépművészeti Múzeumban
és Martinů-kiállítás a Művészetek Palotájában**2006 Gyulai Líviusz grafikai kiállítása,**
Tábor, Oscar Nedbal Színház

2011
Prágai házjegyek,
Zachár Ottó
fotókiállítása,
Cseh Centrum

2014
Goldmann Ilona festményei,
Révkomárom, Limes Galéria

2016
Mudrák Gabriella
állatfotó-kiállítása,
Kö-Café Galéria

Koncertek

A tábori Pouličníci Trió (*Karel Daňhel, Alena Němcová, Marcel Kříž*) számtalan vendégszereplése a Bohemia bálokon, cseh nagykövetségi és más rendezvényeken (közvetítő: Zachár Ottó)

Magyar népzenezők meghívása Bohemia-bálókra, együttesek közvetítése, utaztatása Csehországba, Prágába, Brnóba, a Strakonicei Dudasfesztiválra stb. – név szerint: *Tükrös együttes, Agócs Gergely, Ágoston Béla, Magyar Dudazenekar, Karakas Zoltán, Kozák József, Okos Tibor, Szokolay „Dongó” Balázs, Szvorák Kati* és mások (közvetítő: Zachár Ottó)

Cseh együttesek meghívása Magyarországra:

Dél-Csehországból dudások Göncön, Kassáról Cseh női kar az Óbudai Társaskörben (2016) (közvetítő: Zachár Ottó, Molnár Éva)

Koncertek és előadás *Bohuslav Martinů* cseh zeneszerző népszerűsítésére:

Jaroslav Šonský–Patricia Bretas cseh/svéd–brazil duó fellépésével Budapesten és vidéken 2005–2009 között Cseh Centrum, Magyar Rádió Márványterme (2x), Óbudai Társaskör, Gödöllő, Szombathely, továbbá Csehországban Tábor (2006), Litomyšl (2008) helyszínekkkel; *Dobozy Borbála* csembalóművész V4 koncertje a Budapesti Tavasz Fesztiválon (2009), *Jaroslav Šonský* és *Dobozy Borbála* közös fellépése a Bohemia BK 20. születésnapja alkalmából a Cseh Centrumban (2013), a *Jaroslav Šonský* által 2012-ben alapított prágai *Martinů Strings* kamarazenekar koncertje az Óbudai Társaskörben (2014), a *Martinů Strings Prague* és *Dobozy Borbála* (csembaló) a prágai Dominikánus Refektóriumban (2016), *Patricia Bretas* (Brazília) szóló, majd négykezes zongoraestje *Josiane Kevorkian* zongoraművésznővel az Óbudai Társaskörben (2014, 2016) (közvetítő: Molnár Éva)

2006 Jaroslav Šonský–Patricia Bretas duó Gödöllőn

2009 BTF, V4-koncert az OSZK-ban Dobozy Borbálával

2013 Dobozy Borbála és Jaroslav Šonský közös fellépése a Cseh Centrumban

Koncertek az Óbudai Társaskörben

2014 Jaroslav Šonský Martinů Strings Prague zenekara Jana Jarkovská szólistával

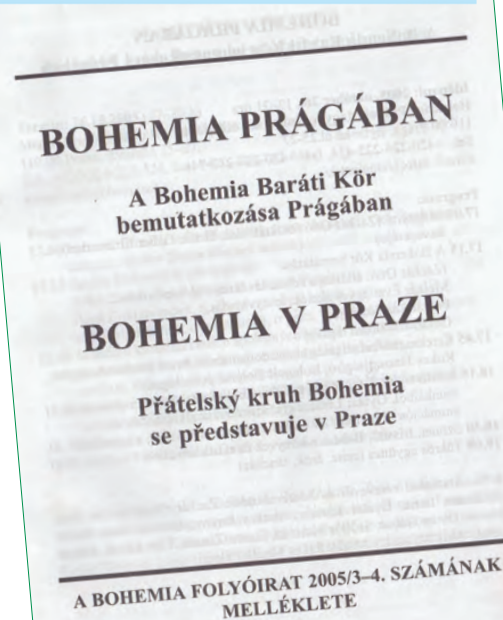
2014 Patricia Bretas szólóestje

2016 Josiane Kevorkian és Patricia Bretas négykezes zongoraestje

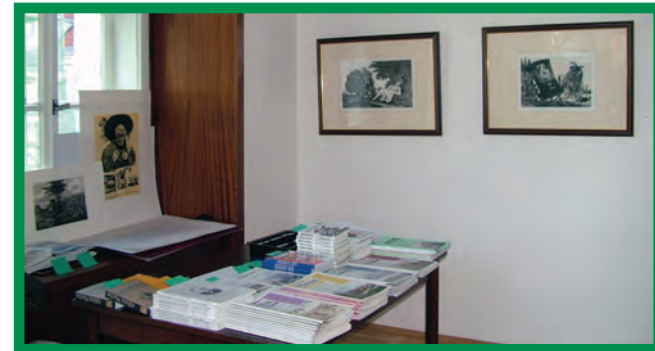
Prágai bemutatkozások

A Bohemia Baráti Kör bemutatkozásai Prágában, a Magyar Intézetben folyóirattal, külön melléklettel, önálló műsorral, kerekasztallal, kiállítással, zenével, tánccal (1994, 1997, 1998, 2005)

1994-es forgatókönyv, rajta Václav Havel dedikálása és szíve

2005 Tükrös Együttessel, kiállítással, kiadványokkal

2005 Bohemia-küldöttség hazafelé Brűnnben

Hivatalos találkozók

cseh közéleti személyiségekkel, nagykövetekkel és munkatársaikkal, mint...

1994 Richard Pražák első nagykövet, Václav Havel elnök

1998 Rudolf Jindrák nagykövet és Milan Šimko

2007 Jaromír Plíšek nagykövet (balra)

2012 Ebéd Václav Klaus elnökkel Budapesten

2013 Helena Bambasová nagykövet, Csémy Tamás (balra), Lukács László (jobbra)

2015 Věra Pořízová és Milan Peprník

2015 Milan Štech, a Szenátus elnöke (balra)

Közös rendezvények a Cseh Centrummal

BOHEMIA BÁLOK (1995–2010), koncertek, Bohemia-előadások (a mohácsi vérszől 2001, Comeniusről 2012, Csehország világörökségeiről 2013), nyílt napok 2009, 2010 stb.

KIÁLLÍTÁSOK a Cseh Centrumban, illetve a cseh nagykövetségen (az MKE Mucha-plakátjai 2005, Zachár Ottó és Gyulai Líviusz kiállításai) és a 2009. évi Budapesti Tavasz fesztiválon (lásd még: a Kiállításoknál)

KÖNYVBEMUTATÓK a Cseh Centrumban (Alfons Mucha 2005; Prágai házjegyek 2011; Magyar emlékek Csehországban, AJTK 2016; Hrabal útikalauz 2017) és másutt (könyvesboltok, könyvtárak, kávéházak, sörözők)

2005 A brünni Klauiniky magán színház előadása

2009 A Cseh Centrum programfüzete a Budapesti Tavasz Fesztiválra

2005 Jiří Mucha: Alfons Mucha (Molnár Éva fordító, Hankó B. Ludmilla irodalmár, Orosz István, Gyulai Líviusz grafikusok)

2011 Prágai házjegyek: Holka László szerző, Svoboda Róbert szakértő és közönség

2012 Zachár Ottó Comeniusről ad elő

2016 Magyar emlékek Csehországban, Kokes János szerző, Gedai Csaba fotós, G. Kovács László moderátor, Molnár Éva szerkesztő-lector

2017 Tomáš Mazal (fent balra) Hrabal-útikalauzának bemutatóján G. Kovács László tolmács, a közreműködők és az érdeklődők

2018 A 25 éves Cseh Centrum igazgatói: Gál Jenő, Magyar György, Michal Černý, Lucie Orbók, Josef Kolár (Csémy Tamás hiányzik)

Bohemia bálok

1995 óta 22 farsangi és 2 szülinapi mulatság – cseh és magyar együttesekkel: *Eskalone, Notabene, Kosi bratři, Švejk Band, Flamendr, Tom Sawyer Band, Ajeton Band – Tükrös együttes, Kozák József, Szokolay, Dongó Balázs, Szvorák Kati, Karakas Zoli, Ágoston Béla, Janota Zoltán, Linhart Ferenc* –, 2008-ban, 2013-ban és 2018-ban a szomszéd országokból érkezett cseh vendégekkel (Horvátország, Bosznia-Hercegovina, Románia, Csehország, Szlovákia).

BOHEMIA SZÜLINAPOK 1994 óta minden év június elején a Bem Sörözőben.

BOHEMIA KAVALKÁD I. és II. 2013-ban és 2018-ban a BBK megalakulásának 20. és 25. szülinapja alkalmából külföldi cseh vendégekkel és fellépőkkel a Dover Házban.

BOHEMIA SZALONOK Molnárovánál 1994 óta minden évben kiselőadással, minikiállításal, cseh gasztronómiával.

CSEH KARÁCSONYOK ajándék-tombolával 1993 óta a Bem Sörözőben.

1995 A tábori Pouličníci trió, cseh vendégek és nagyköveti tánc az első bálon

2008 Horvát–cseh vendégek mulatnak, mazurkát tanítanak, lent Ágoston Béla világzenei bandája hangulatzenél a Stefánián

2009 Tangó-bemutató a 15. bálon

2004 Jiří Menzel filmrendező a 10. bálon

2010 A Švejk Band Prágából a Stefánián

Bálok

2011 A Senior Táncklub nyitótanca

2016 Farsangi táncház, cseh képvisleti vendégek

2011 IV. Károly és nejei a Dover Házban

2017 Magánszám, Kaposvári Zdenka műsorvezető, Bohemia-vonat a Dover Házban

2012 Talpalávaló Adamovból

2015 Hangulatzene Janota Zoltántól

Bohemia szülinapok

1994 óta minden év június elején a Bem Sörözőben.

Szülinapi torták és gyertyafújás

1994

2006

2005

2017

Bohemia kavalkád I. 2013

A Bohemia BK 20. szülinapja külföldi vendégekkel és fellépőkkel a Dover Házban (A 2018. évi 25. szülinapi Kavalkádot lásd: 2. és 59. oldal!)

Bohemia origami

Mini kórusfesztivál:
A budapesti szlovák Ozvena,
a Kassai Cseh Női Kar
és a Lipovljani-i horvát-cseh
kamarakórus

Bohemia kavalkád I. 2013

Divatbemutató kicsiknek, nagyoknak Szalai Zsuzsa (középen) ruháiból

Prágai gyertyaoltogatók: Martina Fialková és Kokes János

Horvát–cseh tánc Lipovljaniból

Katz és Švejtk magánszáma

Rumcájsz és Manka szerepcserében

Bohemia hastánc

A Ferdinánd Sörház tündérei

Zdenka, a háziasszony

Közös tánc a tetőfokon

Édes Bohemia

Bohemia szalonok

Molnárovánál 1994 óta minden évben kiselőadással, minikiállításal, cseh gasztronómiával.

1995
Az első előadó:
Faludy Gabi a cseh zenéről

2001 Gyulai Líviusz Casanováról mesél

2003
A vendéglátó saját karikatúrájával

2003 A X. szalon előadói

2005
Svoboda Robi tramp-dalokat ad elő

2012
Hódos Mari
Josef Lada
festőről vetít

2015
J. A. Benda zeneszerző
magyar-cseh közvetítői:
Svoboda Robi-Dobozy
Borbála-Takács Zsolt

2016 Régi prágai fotók minikiállítása

2017
Neves csehek portréi Zachár Ottó fotóin

2017
A Cseh gyökerek és a Cseh Centrum képviselői:
Martina Fialková és Gál Róbert

Cseh karácsonyok

ajándék-tombolával 1993 óta a Bem Sörözőben.

2006
Ajándék-sorsolás

2006
Jarda Maršik és Csémy Tamás a nagykövetségről

2016 Kellemes ünnepeket!

2015
Příbrami papír-betlehem

2016 Szabadfoglalkozás

Bohemia folyóirat kiadása

1993
Az első
másolással
sokszorosított
hírlevél

1995 Az első nyomdai folyóirat-példány

a cseh kultúra magyar barátainak önerőből és a cseh Külügyminisztérium támogatásával: 1993–1995 között hírlevélként, 1995 óta önálló folyóiratként A/4 formátumban, színes borítóval és középlappal eleinte negyedévi, illetve változó gyakorisággal, majd 2008 óta évente jelennek meg az összevont számok – 2018-ig 25 évfolyam, 44 szám! –, átlagosan 60–68 oldalon és térkép-, metszet-, illetve füzetmelléklettel, néhány kétnyelvű cikkel. 2010 óta hozzáférhető az Országos Nemzeti Könyvtár EPA (Elektronikus Periodika) adatbázisában: a <https://epa.oszk.hu> honlapon is!

ÁLLANDÓ ROVATAI, ILLETVE HOSSZÚ SZÉRIÁI:

Egyesületi hírek, Csehországi hírek és sporthírek, Cseh kisvárosok, Cseh évfordulók, Cseh múzeum, Bohemia Akadémia, Közös dolgaink, Prágai levél, Bibliográfia (2012-ig), Receptek, Hírünk a világban, Postaláda, Névjegy exkluzív interjúk közéleti személyiségekkel stb.

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG, ÁLLANDÓ MUNKATÁRSÁK:
Molnár Éva, Polgár László, Zachár Ottó, G. Kovács László, Molnár Klára (korrektor), prágai levelezők: Jitřenka Svobodová (2008-ig), Martina Fialková (2009-től).

MUNKATÁRSÁK: cseh témák iránt érdeklődők és szakértők széles köre, köztük számos neves szerző (kutatók, történészek, akadémikusok, újságírók, irodalmárok nemcsak itthonról, hanem Csehországból és Szlovákiából is) ajánl fel szívesen színvonalas írásokat.

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTŐK: Vetula Béla (†) (1993–1995 között hírlevél), Polgár László (1993/1995–2008 között), Veres Ágnes (1995, 2009–2018 között), Faragó István (2018-tól).

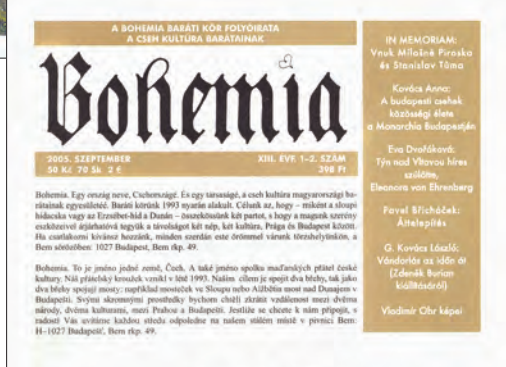
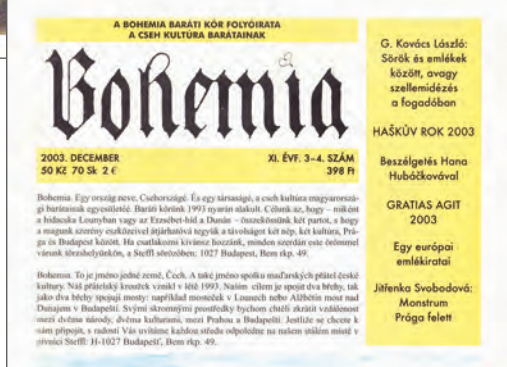
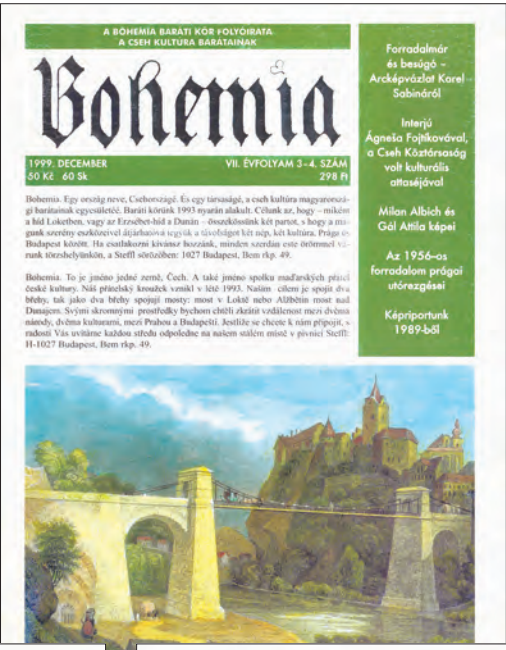
NYOMDÁK: Seritechnik, Bé-Bé Reklám Bt. (Hammerli Iván), Info Nyomdaipari Kft., Pannónia Nyomda, EPC Nyomda.

TERJESZTÉS: Bohemia-tagoknak és érdeklődőknek promócióként (kereskedelemben nem kapható).

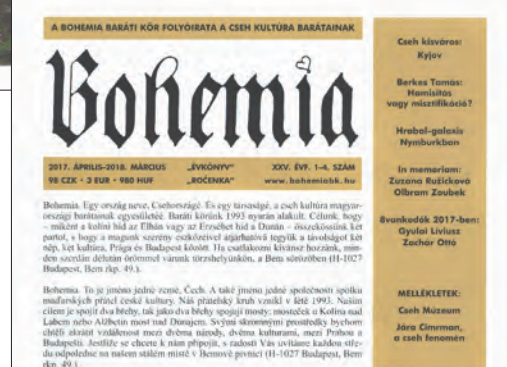

2017 A térképmelléklet próbanyomata

Ízelítő 25 évfolyam folyóirat-borítóiból és mellékleteiből

2005 Václav Havel dedikál

Bohemia Kiskönyvtár

sorozatban cseh könyvek kiadása magyar fordításban a Bohemia Baráti Kör szerkesztői, fordítói közreműködésével, a Cseh Külügyminisztérium és Művelődésügyi Minisztérium pályázati támogatásával, a baráti Korma, a Tandem, a Ganésa és a Te-Art-Rum Kiadó társulásával – 25 év alatt 17 könyv jelent így meg:

Hana Pražáková: Ajándék Mónikának.

Ford. Hódos Mária. Korma, 1999.

Dobossy László: Párhuzamok találkozása. Korma, 2000.

Václav Čtvrtek: Pajzán mesék. Gyulai Líviusz illusztrációival. Ford. Molnár Éva. Korma, 2000.

Richard Pražák: Cseh-magyar történelmi kapcsolatok. Korma, 2001.

Filip Topol: Ékszerész Károly útja Korzikára.

Ford. Barna Ottília. Korma, 2002.

Egon Bondy: A völgy. Ford. G. Kovács László. Korma, 2003.

Csoma Borbála: „Hidat építs, ne éket verj...” Anton Straka kultúrdiplomata munkásságáról. Korma, 2003.

Vnuk Piroška konyhája: Cseh ételek. Bohemia szakácskönyv. Korma, 2003.

Jiří Mucha: Alfons Mucha. Ford. Molnár Éva. Tandem Grafikai Stúdió, 2005.

Cseh nyelvkönyv magyaroknak. Szerzők: Hankó Ludmilla, Heé Veronika és Futó István. Korma, 2006.

Švejk unokája. Kortárs cseh drámák. Ford. Molnár Éva, szerkesztő dramaturg: Thuróczy Katalin. Tandem Grafikai Stúdió, 2008.

Rudolf Kučera: Közép-Európa története egy cseh politológus szemével, Popély Gyula utószavával. Ford. Mayer Judit. Szerk. Csémy Tamás. Korma, 2008.

Prágai házjegyek. Írta: Holka László. Fotó: Zachár Ottó, Faragó István, Zdeněk Thoma. Tandem Grafikai Stúdió, 2010.

Václav Čtvrtek: Pajzán mesék és csodák. Ford. Molnár Éva. Illusztrálta: Gyulai Líviusz. Második, bővített magyar nyelvű kiadás. Te-Art-Rum Bt., 2010.

Cseh ételek. A Vnuk család konyhája. Szerzők: Vnuk Milošné Piroška, Vnuk Katalin, Vnuk Miloš. Szerk. Molnár Éva. Ganésa Bt., 2015.

Dobozy Borbála: Jiří Antonín Benda a jeho sonaty pro čembalo. Cseh nyelvű kiadás. Ford. Svoboda Róbert. Magyar Kultúra Kiadó, Győr, 2016. Magyar nyelvű kiadás: Dobozy Borbála: Georg Anton Benda és csembalószonátái alapján. Magyar Kultúra Kiadó, Győr, 2014.

Tomáš Mazal: Szlalom a Parnasszusra. Útikalauz Bohumil Hrabal nyomában. Ford. Molnár Éva, Polgár László. Te-Art-Rum, 2017.

Dobossy László

Párhuzamok találkozása

Esszék és tanulmányok a magyar–cseh szellemi érintkezésekről

VÁCLAV ČTVRTEK
PAJZÁN MESÉK

Richard Pražák

Cseh–magyar történelmi kapcsolatok

Történeti, irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok

KORMA

Csoma Borbála

„Hidat verj, ne éket”

Anton Straka kulturális és irodalomszervező tevékenysége a budapesti tíz év tükrében

„Spojuj mostem, a nerozděluj klínem”

Kulturáni a literární činnost Antona Straky z hlediska jeho desetiletého působení v Budapešti

KORMA

ÉKSZERÉSZ
KÁROLY
ÚTJA
KORZIKÁRA

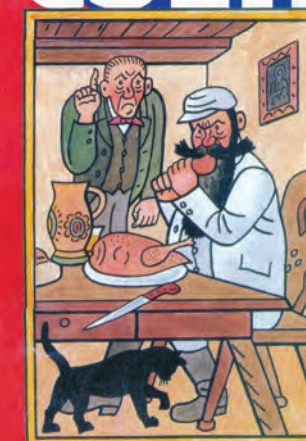
Filip Topol

Egon Bondy
A völgy

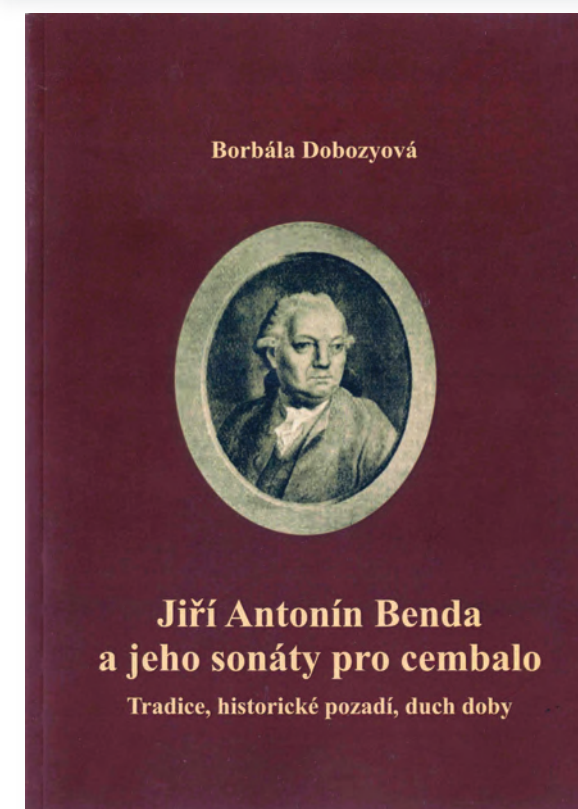
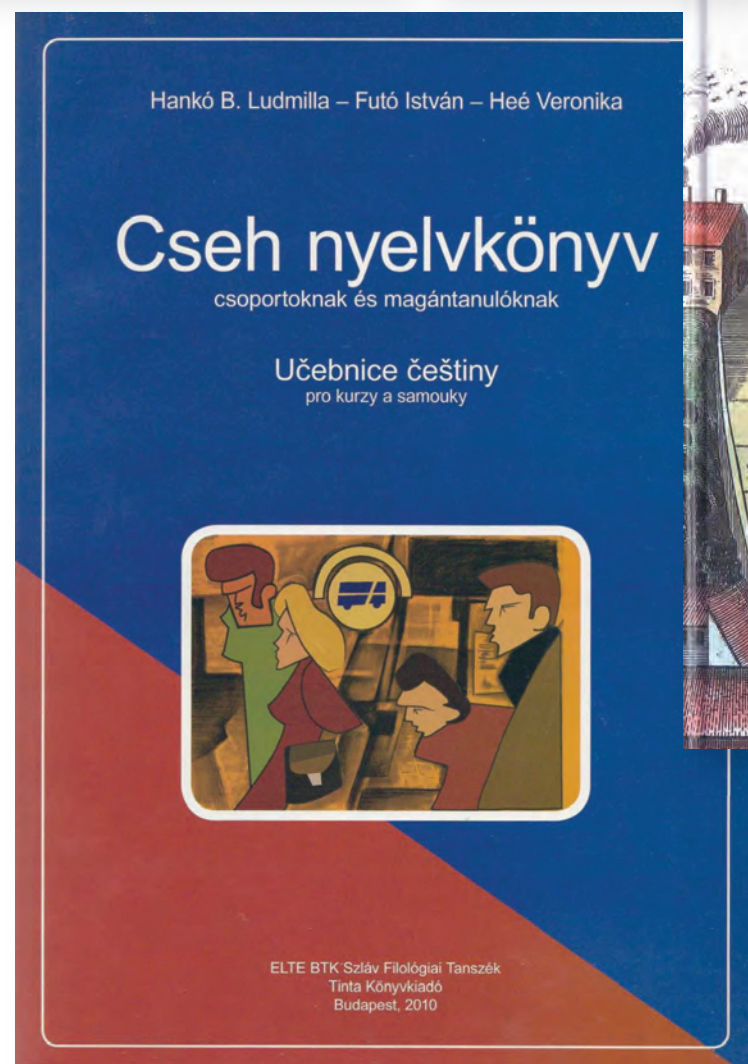
KORMA

CSEH

KORMA

Vnuk Milošné
konyhája

Nyelvtanfolyamok

Bohemisták és bohemiások (tb. krajanok) a prágai, a brünni és a dobruškai nyári egyetemeken:

BRNO/BRÜNN

- 1993 Molnár Éva, Goldmann Ilona
- 1994 Goldmann Ilona, Bán László, Polgár László
- 1995 Molnár Éva

PRÁGA

- 1995 Goldmannová
- 1998 Zachár Ottó
- 2000 Molnár Éva

DOBRUŠKA (külföldön élő cseh leszármazottaknak, érdeklődőknek)

- 1998 Goldmann Ilona, Besze Barbara
- 1999 Ureczky Zoltán
- 2007 Molnár Éva
- 2008 Simonné Csepregi Zsuzsa, Madarász Ernő, Kaló Ottó
- 2009 Németh Zsófi
- 2010 Mocsári Adrienn
- 2011 Horváth Csilla, Markovits Miklós
- 2012 Heiner Lajos, Miklós Dániel, Hagymási Gábor
- 2013 Abaffy Vera, Péter Dániel, Vetula Eszter
- 2014 Két fő a piliscsabai Pázmány Péter TE (azóta megszűnt) cseh szakáról
- 2016 Bodnár Beáta
- 2017 Terpó Veronika
- 2018 Szincsák Anna, Szincsák Lili (ezzel az évfjarral a dobruškai nyári egyetem befejezte működését)

Dobruskai pillanatképek 2007

Tanrend és „nemzeti színek”

Performansz

A haladó csoport

A tanári kar, balról a harmadik: Alena Obstová, a nyári iskola alapítója

Elöl az oszlopos diákok: Margarete Supik (USA) és Vlasta Lazu (RO)

2017 Teregyakorlaton Ariadne (Grúzia), Terpó Veronika (HU), Christian (Argentina)

Diákcserék

1996 – A prágai Amicus pályázatán nyert írárok szerzői – 12 magyar általános és középiskolai diák prágai utazása.
 1996 – Cseh diákok viszontlátogatása Magyarországon.
 2007, 2012, 2016 – Prágai középiskola tanulmányi kirándulása Budapestre és Pécsre tanáruk, *Lőrincz Zsuzsa*, Prágában élő grafikus- és szobrászművész barátunk szervezésében.

Honlapunk

www.bohemiabk.hu

2008 óta létezik, 2010 óta Nagypál Csaba barátunk fejlesztésében. Követhetők rajta az egyesületi élet eseményei (hírek, képek), kiadványai, a Bohemia folyóirat tartalomjegyzéke, Kisváros rovata, Receptjei. A folyóirat 2010-től teljes terjedelemben elérhető az Országos Nemzeti Könyvtár EPA (Elektronikus Periodika) adatbázisában: a <https://epa.oszk.hu> honlapon!

Facebook

A Bohemia Baráti Kör némely akciója a Facebookon is megjelenik. A honlapon regisztrált tagok egymás között is tudnak levelezni. (Kezelők: *Molnár Éva, Mudrák Gabi, Polgár László, Vetula Eszter*)

Hírlevél

2010 óta heti, kétheti hírlevél e-mailben a tagoknak és érdeklődőknek, a legfrissebb cseh vonatkozású események előrejelzésével, meghívókkal, felhívásokkal, egyesületi és más kulturális rendezvények ajánlásával. (Hírlevelező: *Molnár Éva*)

Én és a Bohemia

címmel a Bohemia Baráti Kör 25. születésnapja alkalmából meghirdetett pályázatra beérkezett írásokból

majd a vásárlás után felszálltam a 49-es villamosra, a középső kocsiba. Rajtam kívül – korán volt még – nem volt más a kocsiban.

Leültem és láttam, hogy a szemközti ülés falécei közé egy általam ismeretlen lap – BOHEMIA – volt becsúsztatva, az „i” betűre egy szív volt rajzolva. Olvasó ember vagyok, ezért kivettem és betettem a szatyromba. Hazérva pedig azonnal hozzáfogtam olvasni. És láss csodát, éppen azt hirdette, hogy 1999 augusztusában 19–24. között egy túrát szerveznek Csehországba „Bohumil Hrabal nyomában” címmel. Kiolvastam a lapot és szimpatikus hangvétele valamint az én elképzelésem arra késztetett, hogy szerdán rögtön elmentem törzshelyükre a dunaparti „Steffl” Sörözőbe. Ott ismerkedtem meg Zachár Ottóval és azonnal beiratkoztam és jelentkeztem a fenti Hrabal-túrára.

Ezután rendszeresen eljártam a szerdai találkozókra és nagyon sok régi taggal ismerkedtem meg. Izgatottan vártam az indulást. Remek hangulatban teli busszal indultunk el. Szinte családias volt az összetétel, hisz már sokan ismertük egymást. Polná, Brno volt az útvonal. A prágai Strahov egyik kollégiumának abban az épületében volt a szobánk, ahonnan csodálatos kilátás volt a városra. Valószínűleg ha ez egy szálloda lett volna, akkor a kilátás miatt megfizethetetlen ára lett volna. A spártai szobák és a folyosóvégi fürdő sem vont le semmit a kilátásból és abból, hogy „itt vagyok”.

A további napok programjai annyi új ismeretet, élményt nyújtottak amire előzőleg gondolni sem mertem. Az „U Zlatého tygra”, Kersko, a Mester nyaralója, a Hájenska, Nymburk, a Hrabal Múzeum, a Na Hrázi utcai réztábla, valamint a túrát vezető Zachár Ottó felkészültsége még közelebb hozta hozzám Bohumil Hrabalt. Követ kapartam ki a Söröző lépcsője alól, a hradištkói temetőben lévő sírról is elhoztam egy követ, a Hájenkától egy fenyőtobozt, a nyaralótól egy marék földet, a savanyú forrástól pár deciliter vizet. Láttam a nymburki „Hrabal Múzeumot” és még sorolhatnám. Fotóztam, filmeztem.

A túrának és a Bohemia Baráti Körnek köszönhetően belettem oltva a cseh kultúra, a történelem, a gasztronómia, a remek sörök, a cseh emberek közvetlenségével és derűjével. Mindezt a Bohemiának és főleg Ottónak köszönhetem. Ő talán még a cseheknél is többet tud Csehországról. Ma már némi nyelvi és személyes barátságunk is köszönhetően évi négy-öt alkalommal utazom Csehországba. Megszámlálhatatlan munkatársamat, barátomat, ismerősömet vittem el a Bohemiával vagy saját eszközeimmel ebbe a remek, sok látványt nyújtó országba. Évente születés- és névnapomat is többnyire ott tartom. Magyarország legnagyobb Hrabal-sajtókiadványát-gyűjteménye is a birtokomban van. Tagja vagyok a „Fekete Ökör Baráti Körnek”, kiállításainon is részt veszek és megalakulásától öt évig vezettem elnökként a „Hrabal Asztaltársaságot”. Köszönök mindent Bohemia, köszöni Ottó, na shledanou!

BAKOS ISTVÁN
2018. szeptember 4.

Bohemia egy krajan életében

2017-ben volt ötven éve, hogy feleségül vettem egy nagyon szép és intelligens magyar leányt és egy évvel később követtem őt a hazájába. Ami azt jelenti, hogy idén, 2018-ban, a 75. születésnapomon ünnepeltem Magyarországra költözésem ötvenedik évét, de van még egy évforduló az életemben: belépés a Bohemia Baráti Körbe.

Mivel egy állami cégnél dolgoztam, nevezetesen a MÁV-nál, nem nézték nagyon jó szemmel, hogy kapcsolatban állok az akkori Csehszlovákia nagykövetségével, sőt, a személyzeti osztályon felszólítottak kapcsolataim abbahagyására, mert abból kitűnik, hogy kémkedem egy idegen ország részére... Ma már nevetünk ezen, de ilyen időket éltünk. Átélttem itt kellemes és kellemetlen eseményeket, ahogy az életben lenni szokott. A legdrámaibb volt Csehszlovákia lerohanása 1968. augusztus 20-án éjjel, amikor éppen Prágába érkeztünk a feleségemmel, és azt gondoltuk, hogy végre szabad országban élünk, de illúzióinkat a Varsói Paktum országai lerombolták. Bárki bármit mondhatott volna, de mi, a feleségemmel saját szemünkkel láttuk, éltük át ezeket az eseményeket. Engem nem akartak beengedni Magyarországra, mert politikailag megfertőzném a magyarországi lakosokat, de kérésre segített egy csehszlovák vámőr, aki internált a magyar határőrpáncsnokhoz, és így tudtunk „hazajönni”.

Már a politikai fordulat után, amikor a Cseh Centrum könyvtárába mentem valamilyen könyvet kölcsönkérni, beszélgetésbe keveredtem az akkor ott dolgozó Magyar Györggyel, aki felvilágosított, hogy létezik egy cseh baráti egyesület, melynek Bohemia a neve. Fel is vettem a vezetőséggel a kapcsolatot, és a feleségemmel együtt beléptünk. Nagyon sok kedves baráttra találtunk itt, név szerint nem is sorolnám. A bálakon megismerkedtünk a nagykövetség dolgozóival, a kirándulásokon cseh kultúrát ismerő, Magyarországon propagáló emberekkel. Ha valamivel ehhez hozzá tudtam járulni, szívesen megtettem. A Cseh szakácskönyv írásával, népszerűsítésével kapcsolatban tartottam néhány helyen előadást, például a Gazdasági Egyetemen Bohumil Hrabal cseh íróról, a cseh gasztronómiáról. Az Izabella szálló megnyitóján, ahol énekeltem, megemlítettem a Bohemiát, melynek tagja vagyok. Következő nap volt a Cseh Sörfesztivál megnyitója, ahol a Bohemiások is mindig találkoznak. Az Ozvena (Visszhang) nevű kórus tagjaként Csehországban prezentálom az itt élő cseheket és szlovákokat, egyben a Bohemia Baráti Kört.

Remélem, hogy ameddig az erőm és egészségem engedi, még sokáig leszek a tagok közt, és talán az ifjúság is intenzívebben bekapcsolódik a tevékenységünkbe.

Így csehesen üdvözlök minden olvasót: AHOJ!

MILOŠ VNUK
2018. június 28.

Én és a Bohemia

Bohumil Hrabalról már régen és sokat tudtam és viszonylag rövid idő alatt kedvenc írómmá vált. Jó lett volna többet tudni róla, megismerkedni a világgal, amiben Ő élt és alkotott. Ehhez azonban kellett volna tudni valamicskét Bohuš bácsi anyanyelvén. Nos, ehhez jött egy szerencsés véletlen.

A Feneketlen-tóhoz közeli lakásomból, minden szombat reggel elmentem a Vámház-körúti Nagycsarnokba, szokásos hétfégi vásárlásra. Mintegy 15 évvel ezelőtt is megtettem,

IMPRESSZUM

Emlékkönyv az utókornak a 2018-ban 25 éves Bohemia Baráti Körről, megjelent a Bohemia című folyóirat rendkívüli kiadásaként a Cseh Köztársaság Külügyminisztériumának támogatásával
 Kiadja: Bohemia Baráti Kör
 Felelős kiadó: Szabó Gábor, Zachár Ottó
 Összeállította és szerkesztette: Molnár Éva
 Grafikai tervezés: Faragó István
 A borítón: Gyulai Líviusz illusztrációja, tollrajz, akvarell
 ISSN 1219-0500
 Nyomda: EPC Nyomda
 Fotó: Zachár Ottó, Molnár Éva, Jónás Gábor, Mudrák Gabriella és mások

IMPRESSUM

Pamětní kniha Přátelského kruhu Bohemia, který oslavil své 25. výročí v r. 2018, vyšla jako mimořádné číslo časopisu Bohemia s využitím dotace MZV Česká republiky
 Vydává: Přátelský kruh Bohemia
 Odpovědný vydavatel: Gábor Szabó, Ottó Zachár
 Sestavila a redigovala: Éva Molnár
 Příprava pro tisk: István Faragó
 Na obálce: ilustrace Líviusze Gyulaiho, péro, akvarel
 ISSN 1219-0500
 Vytištěno v tiskárně EPC s.r.o.
 Foto: Ottó Zachár, Éva Molnár, Gábor Jónás, Gabriella Mudrák a jiní

A véletlen szerepe... avagy a Božena Němcová-terv

A kétezres évek második felében megjelentettem Bél Mátyás és koráról szóló munkámat és az ezt követő évek programjaként vizionáltam a lehetséges módozatait annak, miként kellene emléket állítani a cseh széppróza megteremtőjének – Božena Němcová (1820–1862) –, aki a Vzpomínky z cesty po Uhřích (Magyarországi útiemlékek) című írásában szűkebb pátriánkról vallott krónika szerűen. Vizióm szerint ennek legkifejezőbb módja emlékhelyek létrehozása azokon a helyeken, ahol élményeinek hatására irodalmi leírásai születtek. A gondolatot az akkori megyei levéltár igazgatójával körbejárva döntöttünk a miskolci Búza téri Vásárcsarnok főbejáratának homlokzatán elhelyezendő emléktábla felállításáról.

Ez időben feleségem dél-amerikai útján útítársra lett Molnár Éva személyében, és mint szobatársak sok minderről csevegthettek: például a Bohemia Baráti Kör létezéséről, az én érdeklődési területemről, mint volt diplomata Prágában töltött éveiről... Ezen hírt azonnal tette váltottam, és soron kívüli találkozón megszületett a közös szándék dédelgetett tervem élővé tételére. Vagyis a véletlen helyzetet alkotó együttműködésre váltottuk, amihez az akkori cseh konzul – Milan Peprník – személyes támogatását is élveztem. A bürokrácia útvesztőit is leküzdve 2013 késő őszi napsütésben sor került az író emléktáblájának felavatására, amit 2018-ig három további emlékhely avatása követett: Edelényi kastélyszigeten, Bükkszentlászló–Stará Huta temetőjéhez vezető úton, Kisgyőr határában a harsányi útelágazásnál – igazolva

2013 Emléktábla, Miskolc

2015 Emlékoszlop, Bükkszentlászló–Stará Huta

Havasi Béla, a projektgazda

2016 Emlékfácská, Edelényi kastélysziget

2017 B. Němcová nyomában, Szliács (Sliáč)

2017 Emlékszíkla, Kisgyőr határában

korábbi döntésem helyességét. Ezen munkánkat mindenkor figyelem és segítségnyújtás kísérte a budapesti cseh nagykövetség, személyesen a nagykövet úr részéről. A felavatott emlékhelyek szimbolikus értékűek, melyek jelzik a két nép évszázados kapcsolatát a kultúra területén, egyben hidat jelentve a holnapnak is.

HAVASI BÉLA
2018. augusztus 21.

Az emlékhelyek avatásáról készült írásokat lásd: *Bohemia*, 2013. április–2014. március, XXI. évf. 1–4. szám, 49. p.; 2015. április–2016. március, XXIII. évf. 1–4. szám, 12. p.; 2016. április–2017. március, XXIV. évf. 1–4. szám, 11 p.; 2016. április–2017. március, XXIV. évf. 1–4. szám túrafüzet melléklete

Egy vízitúrázó szemével...

Nyolc évvel ezelőtt indultam először a Bohemia Baráti Körrel és Zachár Ottó vezetésével vízitúrára. Akkor a Lužnice volt soron.

Már a buszon meglepetés ért. Ottó hozta a kalauztáskáját, és a jegy kezelése helyett Unicummal ébresztette a hajnalban felkelt utasokat. Molnár Évike frissen sült gyűszűnyi pogácsái, melyeket a gyomorkeserű mellé kaptunk, ámulatba ejtettek. Mennyi türelem és szeretet kell ahhoz, hogy ilyen parányi pogácsákat süssünk hajnalban, ilyen mennyiségben!

Egyik ámulatból a másikba estem. Itt nem érdemes aludni! Ottó órákon át mesélt a cseh történelmi alakokról, eseményekről, megélt élményeiről Csehországban. Így szereztem tudomást és véstem örökre az emlékezetembe a Rosenbergeket (Rožmberkeket), Eggenbergeket és Schwarzenbergeket, akikkel az evezés során lépten-nyomon találkoztunk. A Přemysl

királyi család sem ismeretlen már számomra, kik majdnem egyszerre haltak ki az Árpád-házi királyainkkal.

Nagyon tetszenek a cseh várak, melyeket elkerült a háború pusztítása. Biztosak lehetünk benne, hogy minden évben egy, de inkább kettő királyi várral Ottó révén megismerkedhetünk, megtekinthetjük az eredeti főúri lakosztályokat. Idén három várat is „bevettünk”. Blatná, Zvíkov és Rabí várai számunkra már nem ismeretlenek. Evezéseink alatt ismertem meg a világ – szerintem – legszebb városát, Český Krumlovot, és ismerkedtem meg Egon Schiele életével, festményeivel.

Miért szeretem még a túrákat?

A természet szépsége, a csendes, sima, néha vadul hömpölygő folyók, a vízinövények, a madárvilág gazdagsága megnyugtat. Egy cseppet sem hiányzik a civilizáció nyújtotta kényelem, stressz, nyüzsgés. Erre a kikapcsolódásra várok egész évben, és díszhelyen őrzöm a szekrényemben a nyolc darab színes, vízitúrás pólómat, melyeket valamennyien büszkén öltünk magunkra, mikor hajóba szállunk.

Az evezés alatt ismerkedtem meg a cseh sörökkel, és váltam azok rabjává. Már Budapesten is keresem a Budweiser, Krušovice, Gambrinus, Pilsner Urquell, Bernard, Regent, Staropramen, Dudák fajtákat.

A társaságról sem tudnék lemondani. Itt mindenki egyéniség.

Van, akinek humora nevetésre készlet mindenkit, és még a kellemetlen dolgokat is feledteti.

Van, akinek vízi jártassága a bajba jutott vodákokon segít, és akinek szaktudását ellesni érdemes.

A fiatalok segítőkészsége visszaadja az emberekbe vetett hitet. Ők azok, akik megtalálják az eltűnt, elúszott lapátokat, papucsokat, melyekről gazdái már le is mondtak, akik átsegítenek a lehetetlen gátakon, és akik zárják a sort.

Vannak, akik az egészségünkkel törődnek, ellátják a rászorulókat tanáccsal vagy gyógyszerrel.

Van, akinek csodálatos hangja magával ragad az esti tábor-tűznél.

Van, aki órákon át tud újabb és újabb népdalokat énekelni. Tőlük is sokat tanultam.

Van, akivel egyszerűen beszélgetni jó.

Van, akit azért szeretek, mert „felneműnést” keres.

Nagyon örülök, hogy megadatott nekem megismerni ezeket az embereket.

Szeretnék még sokszor találkozni Veletek, vodákok, Bohemiások.

KISS GYÖNGYI
2018. augusztus 9.

Bohemia-alkotás: Prága kötetbe foglalt házjegyei

Ódon városok falai láttán könnyen támad fel a gyanú: rébuszokat rejtegetnek. Kiváltképp, ha a falakon apróbb-nagyobb ábrázolások láthatók. Prága óvárosában sok a megőrzött házjegy. A Bohemia egyesület berkein belül ezért vetődött fel, hogy ezeket a házjegyeket érdemes lenne képeskönyvben bemutatni. Így jött létre a Tandem Grafikai Stúdió kivitelezésében a Cseh Köztársaság Külügyminisztériumának támogatásával a Prágai házjegyek című, 144 oldalas kis kötet.

Meddő kísérlet túl soká időzni a kezdetek kezdetein fel-

Az Arany Kúthoz (Karlova 3.)

tárásánál – intette a múlt faggatóit a világtörténelem és a művészettörténet avatott értője, a svájci Jacob Burckhardt (1818–1897). S valóban, a kezdetek megállapítása óhatatlanul körülményes művelet. Mutatja ezt maga a Bohemia Baráti Kör is: úgy ünnepli fennállásának 25. évfordulóját, hogy az voltaképpen már a 30. Ha nem is a Bohemiáé, de az Amicus egyesületé, amelyik joggal tekinthető elődjének, „még a csehszlovák” időkben. Vajon volt-e élet az Amicus előtt? Léteztek-e Magyarországon a cseh és a morva tartományok kulturái iránt kitartóan érdeklődő népek? Megdöbbentő lenne, ha bárki nemleges választ adna a kérdésre. Magyar és szlovák diákok egész sora tanult a prágai és az olmützi egyetemeken – említi meg Richard Pražák a cseh–magyar kulturális kapcsolatokat ismertető. Aki közülük Prágában járt, könnyen tájékozódhatott a városban, ha figyelt a házjegyekre.

Prága legelső házjegye egyszerre ismert és ismeretlen. „A Toronyhoz” lenne az, 1353-ból. Bár emléke fennmaradt, ő maga nem létezik. Így arról sincs bizonyosság, hogy valóban az lett volna az első – létezhetek elődei, akár tucatszám. A város házjegyeit bemutató kicsiny magyar kötet kezdetét illetően már több az ismert elem. Az ötlet – személy szerint Svoboda Róbert barátunké – megvalósítása a Bohemia Baráti Kör két, hajtóerő szerepét betöltő tagjához fűződik. Egyikük Zachár Ottó, akit a fényképezés iránti szenvedélye, a fotózásbéli jártassága mozgatott: saját kezével azután meg is valósította a felvételek java részét. A másik Molnár Éva volt, aki lankadatlanul szervezett, egybefonta a Tandem kiadótól a támogatókon át a házjegyeket ismertető szövegeket író bohémistáig vezető szálakat.

A bohémista készletése egyértelmű volt. A Károly Egyetem vendéghallgatójaként a múlt század komor hetvenes éveiben hónapokig élte az ösztöndíjasok életét Prágában, volt ideje kiismerni az épített környezet remekműveit. S midőn egy januári este cseh medikus barátjával a hősesben puha léptekkel bandukoltak az Óvárosból a teljesen néptelen Károly hídon át a Kisoldal felé, a törött kardú Bruncvík lovag szobrát elhagyva szakbarbárnak korántsem nevezhető társa felhívta a figyelmét a kissé odébb álló házikóra, mondván: ott található a PRAGENSIA. Kezdő vendéghallgatóként erre csak bólogatni lehetett – és találgatni, mi rejlik az elnevezés mögött.

Idővel sok mindenre fény derült. Először is, hogy Pragen-

Az Arany Perechez (Tomášská 12.)

Az Arany Barihoz (Nový Svět 19.)

sia néven foglaltatik össze mindaz, ami Prágával (és múltjával) kapcsolatos; így ezt a nevet kapta a prágai városi levéltár 1980 óta megjelenő folyóirata is, a Documenta Pragensia. Másodszor, hogy az egyemeletes házikóban (Mostecká 56/1) a Klub za starou Prahu, a Klub a régi Prágáért egyesület lakozott – újabban a Mostecká 1. címet adják meg, rögtön a Judit-toronyban. A klubot 1900-ban alapították, többek között Zdeněk Wirth (1878–1961) művészettörténész, aki a második világháború után kezdeményezője lett a Zmizelá Praha (A letűnt Prága) könyvsorozatnak. Jó példával járt elől: nemcsak ötletadója, de társzerzője is volt az első kötetnek: Zmizelá Praha I., Staré a nové město s Podskalím. V. V. Štech, Zd. Wirth, V. Vojtíšek. Václav Poláček 1946. Umělecké památky II. (A letűnt Prága I. Az ó- és az újváros a podskali-val). A sorozat fényképekkel bőségesen ellátott tematikus kötetei mindmáig megjelennek, a legutóbbit Kateřina Bečková (1957–) írta, aki az ezredforduló óta elnöke az egyesületnek: Letohrádky, libosady a výletní místa I. díl. Levý břeh Vltavy 2018. (Nyaralók, díszkertek, kirándulóhelyek I. rész: A Moldva bal partja). A klub érdeme, hogy a két világháború között következetes állásfoglalásaival sikerült megóvnia a városrendezés lendületének romboló mellékhatásaitól például a prágai Kisoldalt: a Petřínre ma nem két szerpentin vezet, hanem alagút,

A Kék Szőlőfürthöz (Husova 15.)

a Kampán nem épült hivatali negyed – és nem valósult meg ott a Nemzeti Galéria új épületének tervezett tömbje sem, holott annak már az alapkövét is elhelyezték 1927-ben.

A prágai járókelők így viszonylag érintetlen állapotában sétálhatnak a Kampán, a Kisoldal Hradzsin alatti látványát a túlpartról sem zavarja egy ott felhúzott tömör épület. A prágai járókelők számosan vannak. Ám csak egyetlen egy akadt, aki ebbéli minőségében írt önmagáról – és a városról is. A huszadik század talán legeredményesebb cseh költője, Vítězslav Nezval (1900–1958) prózát írt három városról a harmincas évek második felében. Moszkva, Párizs után következett Prága: Praha s prsty deště (Prága az eső ujjával). Ebben hol szerelméről tudósít, hol rák módjára hátrálva sétál a város utcáin. S miközben vívódik addigi művészi irányzatának, a szürrealizmusnak az értelmén, a részleges elsötétítések, „a nap mint nap zúgó bombázó repülőgépek” hallatán „lelkébe lopakodik a vészjósló gondolat, hogy egy nap egész Prágát evakuálni kell majd”: mindezt ugyanis 1938 nyarán, pár hónappal München előtt vetette papírra. És ha az események az előjeleknek (znamení), előérzetének megfelelően alakulnak, a városvédők minden igyekezetét meddővé tehetné a háborús pusztítás.

Nezval Prágát egyszerre igyekezett úgy látni, „akár a fia s akár egy idegen”, „mint a mai délután és a távoli századok leányát” – írta Antonín Jelínek (1930–2008) író, irodalomtörténész – nyolc évvel azt megelőzően, hogy kényszerűségből átmenetileg sofőrként kereste volna kenyerét (Nezval: Életemből. Európa, 1967. 282. o.) A vendéghallgató a költő és Prága sokdimenziós viszonyát még nem sejtette, amikor a komor hetvenes évek derekán egy aranykígyóval ékesített sarkház asztalánál végre valódi presszókávét iszogatót a mindenhol máshol kizárólagos jellel kínált, méregerős, töröknek nevezett cseh készítmény helyett. A sejtés akkor körvonalazódott, midőn pár hónappal később a Pražské domovní znamení (Prágai házjegyek) című Nezval kötetet lapozgatta, benne olyan játékos strófákkal, mint:

U Zlatého hada
Prodává se čokoláda
Zlatý had má jí rád
Hade pojď si s námi hrát

Önkényes fordításban:

Az Arany kígyónál
Egy csokoládét rendelünk
A kígyó is issza
Csoki-hüllő játssz velünk

Az irodalomtörténész szavai a Praha z prsty deště (Prága az eső ujjaival) című, 1936-os Nezval-versgyűjtemény megismerésekor igazolódtak, ahol a Prága házjegyei (Pražské domovní znamení) az állatövi jegyekhez (znamení zvěrokruhu) illeszkednek (a költőnek szenvedélye volt az asztrológia). Igaz, a jegyek hiányosak, négy hiányzik. A hatodik történetesen A kígyóhoz címzett:

U Hada
Říká se úlisný jak had
Čím by byl bez tebe svět ubohý proklínáný tvore
Až zmizí všecka lež a přetvářka
Nebude se při svatebních nocích zhašet světlo

Önkényes fordításban:

A kígyónál
Alattomosnak mondott kígyó
Mivé lenne nélküled a világ nyomorult átkos lény
Ha eltűnik minden hazugság tettetés
Nászéjszakákon ki sem alszik az álnok fény

A húszas években a morvaországi születésű Nezval szürkének, unalmasnak látta Prágát, ám az erről szóló bekezdés életírásában így folytatja: „...boldognak érzem magam Prága hídjai és tornyai között, boldog vagyok, hogy itt élhetek ebben a városban, hogy megénekelhetem Prágát, s hogy megkísérelhetem megfogalmazni titkait.”

A város titkai közé tartoznak a házjegyek is. Ahogyan a barokk szobrok kiléptek a folyó fölé és az 1714-es esztendőre teljesen megtelt velük a Károly-híd mindkét oldala, úgy szerepelnek a történelmi városmag egyes házainak jegyei a múlt szeszélyeinek köszönhetően az utcákon. Kapcsolatot teremteni velük lehet a költő szavaival, lehet értelmezésükkel (címerkék? cégérek? névjegyek?). Azonkívül lehetséges történetük (kezdetek?) megismerésével kísérletezni – sőt, elképzelhető az is, hogy a róluk szőtt mendemondák felidézésével férközhetünk közelebb hozzájuk.

Mindezt egyszerre kérte a prágai házjegyekről tervezett könyvecske szövegírójától Molnár Éva. Egyúttal több kötet szakirodalmat adott át, a fényképezésre alkalmasnak kijelölt házjegyek listájával, valamint azzal, hogy ahol csak lehet, a házjegyeket kísérő magyarázatokban szerepeljenek prágai mondák, legendák, történetek. Kellemetlen mellékes kérés: mindezt minimális terjedelemben. Megkezdődött a kutakodás a középkori, illetve kora újkori városok ismérvei után.

Egykettőre kiderült, hogy a házjegyek között elsősorban cégérek és címerkék találhatók. A cégérek tűntek az egyszerűbb eseteknek: az írástudatlanság idején a kereskedőket, iparosokat a mesterségüknek megfelelő portéka hirdette: hentesnél valamiféle állat, sütődénél pékárú. Nemzetközi kitekintésben Párizs esetében váratlanul költő és köztéri táblák sajátos viszonyára derült fény. Francois Villon (1431–1463) egyik története szerint cimboráival diákcsinnyként cégérek gyűjtöttek, néhány év alatt összesen vagy kétszázat csentek el, készletük a Fehér lótol a Csíkos számarig terjedt. Amikor lelepleződtek, kötelezték őket, hogy tegyék vissza mindegyi-

Az Arany Liliomhoz (Malé Náměstí 12.)

ket a helyére, amit természetesen újabb mókákkal oldottak meg, összekeverve néhány kereskedés ismertetőtábláját. A címerkék közül a brit fővárosban egy szöcske lett igen ismert (angol elnevezéssel: grasshopper): nemcsak a Lombard street-en függ belőle mindmáig egy példány, hanem a londoni tőzsde fölött is magasodik egy (széllkakasként használatos egyenesszámyúként), emlékeztetve az alapítóra, Sir Thomas Greshamre (1519–1579). Így lehetett megmártózni a heraldika világában. Amiből elegendő megemlíteni, hogy a szöcske feltehetőleg beszélő címerkék, a „grassh” és a „Gresh” szójátékán alapul. Vagy – ismét csak címertanilag – a rébuszok kategóriájába tartozhat. Azaz képrejtvény, tárgyakkal kifejezett név.

Tárgyak a házjegyek is, de vajon mit fejeznek ki? Egyáltalán jegyek, vagy jelek? A Tandem Grafikai Stúdió korábbi kis kötete a Monogramos házjelek címet viseli (Budapestet tárva az olvasó elé). Ami nem ellentmondás: a szemiotikusok szerint a jel olyasmi, ami mögött rejlik valami más (signatum), és létezik valaki, aki tudatában van viszonyuknak. A monogram nevet fed, a korábbi kötet címe tehát egyértelműen megfelel a meghatározásnak. A házjel önmagában, jelző nélkül viszont akár félrevezető elnevezés is lehet, a négyzet-re rajzolt háromszög képzetét keltheti. A házjegy viszont ismérvről tudósít. Úgyhogy célszerűbbnek látszik a „domovní znamení” tükörfordításának alkalmazása. Igaz, a „jel” cseh megfelelői széles skálán mozognak, eltérő jelentésmezővel a „znak”, „značka”, „známka” is jelöl „jelet”. Ráadásul a „znamení” a „jelkép”, a „jelzés”, sőt, az „értésítés” fogalmával is bírhat. Nem beszélve arról, hogy lehet „előjel” is, miként Nezval 1938-as szorongásánál. A rébuszok sora végtelennek tűnik. Az egykor helyek, lakók azonosítására szolgáló házjegyek számunkra a múltat idéző díszítmenyekké alakultak. Ám néhány prágai házjegy titkaihoz a kötet révén talán közelebb férközünk. Már ha vannak titkaik. És akkor a hozzájuk fűződő viszonyunkban bátran követhetjük a titkaikat vizslató költő sokdimenziós látásmódját.

HOLKA LÁSZLÓ bohemista,
aki Käfer István jobbán ült Budapesten
1989. november 25-én (Amicus)
2018. augusztus 28.

Drazí a milí přátelé z Bohemia klubu!

Slavíte čtvrt století od založení vašeho klubu, 25 let krásné práce a také velké oddanosti a respektu ke kultuře vašich severních sousedů, snad bratrů a sester. Vaše práce je nesmírně záslužná a tím více oceňována, že žijeme v době, kdy se celé národy lidí přesouvají do jiných zemí bez nejmenšího respektu k jejich vlastní kultuře.

Ve stanovách Evropské unie ale stojí, že máme bránit svoji kulturu, převážet ji přes hranice, seznamovat ji s jinými kulturními národy. Jsou, bohužel země, kde by se takováto slova brala jako projev nebezpečného nacionalizmu, přestože faktem je, že ten kdo má rád svoji kulturu, rozumí a váží si kultury druhých, nebude nikdy teroristou. Vy máte svoji kulturu a máte ji rádi. A proto vážíte si naší české kultury a pilně se s ní seznamujete vaše občany u vás doma.

Je to už řádka let, co jsme se poznali v Praze, kdy jsme společně převzali cenu Gratias Agit. Od té doby, co vás znám, mohu jen konstatovat, že práci, kterou jste v Bohemia klubu vykonali, by jiní potřebovali ne čtvrt, ale celé století. Kdybych disponoval nějakou výzamnou cenou, hned bych vám ji udělil (a potom to přirozeně v některé příjemné hospůdce v Budapešti s vámi zapil)!

Do dalšího čtvrtstoletí přeji vám hodně zdraví, ale především zdraví celému Bohemia klubu a díky za to, co jste pro náš český národ udělali. Budu na vás ze Švédska vzpomínat.

Váš

JAROSLAV ŠONSKÝ

Laureate of Masaryk's price „Gratias Agit”

Awarded by vice prime minister and minister of foreign affairs Cyril Svoboda for year 2003

Sonsky Concert

Knopgatan 6, 603 85 Norrköping, Sweden
phone: +46-(0)11-318475, mobil: +46-(0)708-318474
Evropská 44, 160 00 Praha 6, Czech Republic
mobil in Cz. Rep. +420-605 035 275
jaroslav@sonsky.se
www.jaroslavsonsky.com

Milá Bohemie,

Je to už skoro historie, když jsem se v roce 2003 seznámila s Evou Molnárovou a s tím, co děláte u vás v Maďarsku pro českou kulturu. V tom roce totiž Eva s Ilonou Goldmannovou v Praze za celou Bohemii přebírala ocenění Gratias Agit za velkou propagaci České republiky a její kultury.

Bohemia ale neusnula na vavřínech, a v dalších letech snad ještě víc rozvinula svoji práci. Je to obdivuhodné, co všechno v Budapešti zvládáte! Kolik akcí, výstav, setkání, přednášek, zájezdů do České republiky i na Slovensko – a to vše s českou (i slovenskou) tematikou. Ale nejen – také s humorem a vtipem, a hlavně s velkým nadšením a elánem, s otevřeným srdcem.

Nevím, kolik Čechů zná tak dobře Maďarsko, jako vy znáte Českou republiku! Vaše znalosti a zájem jsou obdivuhodné. A co teprve vodácké túry Bohemie – to je fenomén.

Od roku 2003 se potkáváme – nejprve na bázi Českého dialogu, později Českých kořenů. Vyměňujeme si články, informace, zkušenosti. Těšíme se z návštěv v Budapešti i v Praze. Stali jsme se přáteli. Vzniklo už několik krásných společných akcí – a musím říct, že Bohemia mne stále inspiruje a přivádí na nové nápady. Těším se, že to tak bude i v dalších letech.

Z posledního nápadu mám radost asi největší. Snad se nám podaří Bohemii a její duši, Evu Molnárovou, představit prostřednictvím dokumentárního filmu i televizním divákům v České republice. Mělo by se u nás vědět, že mezi našimi zeměmi nejsou jen vazby historické, politické, ekonomické... ale také vazby nejkrásnější a nejužitečnější. Právě takové, jaké pěstuje s naší republikou Přátelský kruh Bohemia.

Mnoho dalších vodáckých túr na českých řekách, mnoho aktivních členů a hodně energie do dalších desetiletí přeje celé Bohemii za všechny ze spolku České kořeny

MARTINA FIALKOVÁ Z PRAHY

Spolek České kořeny – předsedkyně
Tel.: +420 603 930 074
www.ceskekoreny.cz
https://www.facebook.com/Ceskekoreny/

Pamětní kniha

25 LET SPOLKU BOHEMIA, 1993–2018

JAK TO VŠECHNO ZAČALO... 1

ZÁKLADNÍ ÚDAJE..... 2

Prátelský kruh BOHEMIA (Spolek maďarských přátel české kultury) je registrovaná občanská společnost. Spolek byl založen 3. června 1993 v Budapešti. Stálé místo a spolkové hodiny jsou každou středu 18–20 h: Bem Söröző, H-1027 Budapest, Bem rkp. 49. (Tel.: +36-1-212-5738, www.bemSOROZO.hu) E-mail: bbkgremium@googlegroups.com; 93bohemiabk@gmail.com. Web stránka: www.bohemiabk.hu. Registrace: Soud hl. města, 9.Pk.60941/1993/1. 5358. Daňové číslo: 18049866-1-41. Konto: K&H, 10400205-02001478-00000000

ZALOŽENÍ SPOLKU..... 3

První zakladatelé a vedení spolku Bohemia.

ORGANIZACE..... 4

Grémium spolku BOHEMIA od r. 2017: Předsednictvo – Gábor Szabó (předseda), Ilona Goldmann, Gábor Jónás, Gabriella Mudrák, László Polgár, Erzsébet Szalai, Eszter Vetula; Dozorčí výbor – Ottó Zachár (+ čestný předseda spolku), Éva Molnár, Klára Molnár († 2018); Krajané: Zdenka Kaposvári, Miloš Vnuk.

ČLENOVÉ, PODPOROVATELÉ, PARTNEŘI..... 5

Členové spolku jsou hlavně Maďaři (90 %). Počet členů platících členský příspěvek v posledních letech se pohybuje kolem 270 osob. Za 25 let se připojilo ke spolku 2400 osob.

CENY..... 6

Gratias Agit 2003, Artis Bohemiae Amicis 2013

CÍL SPOLKU..... 7

Cílem spolku je spojit dva břehy – tak jako dva břehy spojují mosty: Karlův most nebo Řetězový most – a svými skromnými prostředky zkrátit vzdálenost mezi dvěma národy, dvěma kulturami, mezi Prahou a Budapeští.

ČINNOST..... 8

Poznávací a tematické zájezdy, túry..... 8

Během 25 let se uskutečnilo více než 135 zájezdů po Česku a po Evropě, většinou po stopách významných historických a kulturních osobností, českých sdružení v sousedních zemích. Těchto zájezdů se zúčastnilo dohromady asi 5900 osob.

Zájezdy po Praze..... 9

po českých krajinách..... 12

po stopách Čechů v zahraničí..... 15

Vodácké túry..... 18

každoročně organizované po 6 řekách v Česku: Vltava, Lužnice, Otava, Sázava, Berounka, Ohře.

Kulturní programy..... 24

Výstavy..... 24

pořádané z tvorby členů Bohemie doma a v sousedních zemích: Výstavy Otto Zachára (staré pohlednice, mapy, rytiny a fotografie); Líviusze Gyulaiho (grafická tvorba, animační filmy, ilustrace), Ilony Goldmannové (malby na česká témata)

Koncerty..... 26

Pouličníci z Tábora hostovali vícekrát na plesech Bohemia; přednáška a II koncertů na popularizaci tvorby Bohuslava Martinů, které uskutečnili: Jaroslav Šonský (housle, CZ–SE), Patrícia Bretas (klavír, BR), Borbála Dobozy (čembalo), Josiane Kevorkian (klavír, BR).

Prezentace Bohemie v Praze..... 28

Oficiální setkání..... 29

Společné akce s Českým centrem..... 30

prezentace knih (Jiří Mucha: Alfons Mucha 2005, Pražská domovní znamení 2011, János Kokes: Maďarské památky v České republice 2016, Tomáš Mazal: Cesty s Bohumilem Hrabalem 2017), výstavy z tvorby Alfonse Muchy, Bohuslava Martinů v r. 2009.

Programy pro zábavu..... 32

Plesy Bohemia..... 32

masopustní zábava každoročně od r. 1995.

Oslavy narozenin Bohemie..... 36

od r. 1994 vždy začátkem června.

Salóny Bohemia..... 40

od r. 1993 každoročně u paní Evy Molnárové.

České vánoce..... 42

od r. 1993 každoročně s tombolou.

ČASOPIS BOHEMIA..... 43

Vydávání časopisu Bohemia z vlastních zdrojů a s využití podpory MZV České republiky od r. 1993. Do roku 2018 vyšlo 25 ročníků, 44 sloučených čísel.

VYDÁVÁNÍ KNIH..... 43

Vydávání českých knih v maďarském překladu za podpory MZV a MŠ České republiky. Během 25 let vyšlo 17 knih ve spolupráci redaktorů, překladatelů a nakladatelů z Bohemie.

UČÍME SE ČESKY..... 50

STUDENTSKÉ VÝMĚNY..... 52

KOMUNIKACE..... 52

Web-stránka od r. 2008, Facebook, e-mailové zpravodajství od r. 2010.

IMPRESSUM..... 52

POZDRAVY..... 53

Bohemia v životě jednoho krajana (Miloš Vnuk)..... 53

Já a Bohemia (István Bakos)..... 53

Role náhody... (Béla Havasi)..... 54

Z hlediska jednoho vodáka (Gyöngyi Kiss)..... 55

Pražská domovní znamení (Holka László)..... 56

Draží a milí přátelé... (Jaroslav Šonský)..... 57

Milá Bohemie... (Martina Fialková)..... 57

PŘÍLOHA – S Amicusem do Bohemie (László Polgár)

Bohemia kavalkád II. 2018

A Bohemia Baráti Kör 25. szülinapja

A mősoros est vendégei

Svejk és Müllerné összefoglalják a 25 évet

Ozvena budapesti szlovák kórus

Horvát–cseh minikórus és táncbemutató

Táncházi barátaink: a Tükrös Együttes

BERNARD
Beer

ČESKÉ PIVO

FOGYASSZA FELELŐSSÉGGEL!